

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ

Է. — Ի Ս Ո Ի Բ Բ Ք Ա Ռ Ա Ս Ո Ի Ն Ս Ն

Ե Ի

Ի Խ Ո Ր Հ Ո Ի Բ Գ Պ Ա Հ Ո Ց Ս Ք Ա Ռ Ա Ս Ն Ո Ր Գ Ա Ց

Արքայն Թէոփիլոսի սասացեալ ի Սուրբ Քառասունն եւ ի Խորհուրդ Պահոցս Քառասնորդաց:

Բուրաստան ծաղկագարդ քառասնաթիւ ծառիք զարդարեալ արմատացոյց մեզ լինն Սերաստիայ քաղաքին, ձմեռնատունկ վայելչացեալ եղևմային սաղարթանճեմ ուտովք, որ ոչ թարզամեցուցանէ եւ թափէ եւ ապականէ ժամանակ ձմերան, այլ իբրեւ գարնանարուխ, արիւնաներկ, մանուշակագոյն պայծառացեալ եւ պողաւք զարդարեալ՝ կերակրելով զմեզ հացիւ, աստուածային քառասնամասն տաւնիս:

Այսաւր ժողովեալք ի միասին ընդ Խ [= քառասն]ոստ ծառիս այս, ի ժամանակիս ապաշխարութեան, որ ցամաքեալ էք պահաւք ի գեղխանաց արբեցութեան եւ փափկութեան: Եւ ծառս այս, որ ի ժամանակի ձմերան ծաղկեցաւ մեզ, ոչ թէ ըստ սովորութեան ծառոց, որ նախ ծաղկի, եւ ապա ի թափել ծաղկին՝ պտուղն զարգանայ. այլ ծաղկաւք պայծառագունաւք եւ պտղօք պարարտահամաւք ի միասին զարդարեալ վայելչացան: Ոչ եթէ ի ժամանակի գարնան եւ կրթոց այլ ի ձմեռան, քանզի գարունն զբուրաստանաց ծաղկին բխեսցէ, ամառն զտերեւն աճեցուցանեն, եւ հաստատեն ըզպտուղն, եւ աշունն պարարտացնէ, իսկ ժամանակ ձմերան այս՝ որոյ սովորութիւն է ապականել զայս ամենայն:

Ջերից ժամանակաց զործս կատարեաց, որոց անդաստան եւ բուրաստան լինն եղև Սերաստիա քաղաքին, եւ ծառք բանաւորք բուսան, որեց ծաղիկքն հրով վառնցան, ուստի հոտ անոյշ բուրեցան, տերեւքն լուսով պայծառացան, եւ պտուղքն սառամբ պարարտացան, խնձորքն արեամբ գունեալ կարմրացան, եւ քաղցրահամեալ կերակրէ զմեզ: Եւ որքան ի պտղոյս այս կերակրեմք, այնքան առաւելապէս տնեսցէ, եւ ոչ եթէ պողաւք միայն կերակրէ զմեզ, այլ եւ ծաղկաւք անուշահոտօք, որպէս խնկաւք իզացնէ զհոտոտելիս մեր ի հոտ անուշից: Եւ զարդարէ զմեզ ծիրանացեալ ի մարտիրոսական յարեանէն: Եւ որպէս զուարթացեալ սաղարթիք հովանաւորեսցէ զաշխատեալքս իբրեւ ի տաւթոյ. ի ջերմադոյն ախտից սատանայականաց, եւ պողաւք կերակրել՝ զփափագաւ զՔրիստոս յազնեալ մարտիրոսասէր կերակրովք, իբրեւ աստուածային հացի, որ բուսեալ յանդաստանէ լինն, հատ սերմանեալ լծաւք աստուածային յուսովն, եւ սիրովն Քրիստոսի, եւ արբուցեալ արեամբ բանաւորաց: Բոյս հասկի քառասնահասկ հաստատեալ, ատորահատ պարարտացեալ անփոտ ցորենոյ, որ ոչ ի ժամանակ սերմանելո նեղխեցաւ ի ձմեռնային սառնամանեաց, եւ ոչ ի բուսանելն հեղծաւ ի փշոց յաճցանաց, այլ հաւատովք իբրեւ զսերմն բարի անկեալ ի մէջ լինն իբրեւ յերկիր պարարտ: Եւ հրով աստուածային փափագամարն այրեցին զփուշ մեղացն, եւ իբրեւ ջրով արեամբ սնուցին զմարտիրոսաբոյս արմատն, եւ զովացմամբ հողմով, որ

Բնագիր Գ (էջ 799բ - 804ա - 808ա):

ընչեալ ի հոգոյն պարարտացուցին ատորքանմ զհասկն, եւ կալ արարեալ զիճն ցա-
մաքեալ յախտից կենցաղոյս, եւ զլխեցին արդիւնս միոյն ձ, եւ լըցին յըշտեմարանս
Տեառն, որ մատուցանէ տունասիրաց զկերակուրս աստուածային:

Արդ եկայք տունասէրք մանաւանդ եւ Քրիստոսասէրք ժողովուրդք, սոճիւս այս
քառասնասպակ պատկեցուր եւ եղմահեւս բրարհոնաս զարդարեցուր, եւ ի քառաս-
նաջահ լապտերաց լուստորեցուր, եւ յարիւնհրանկ ծաղկանց այս՝ պայծառացուր:
Եւ որք պահեցիք ի փափուկ կերակրոց՝ ի ձեռն քառասնորդաց պահոցս այսաւր փափ-
կացիք ի կերակրոյ այսր սեղանոյ, եւ պահաւքս այս քառասնորդաց լիցուք նախանձորդ
քառասնամթիւ վկայիցն, եւ ընդ Ք պատկուորսն պատկեցուր: Ոչ եթէ չարչարանաւք
չարչարիալ եւ կամ սրով տանջեալ կամ քարկոծութեամբ նահատակեալ կամ հրով այ-
րեցեալ, այլ ի ձեռն խտտարտ յաղթութեանն, որ եւ ցանկութիւնն առաւել քան ըզ-
հուր բորբոքեալ ի սիրտս ցանկացողաց: Եփոյ եւ յաղթեա մարտին եւ լեր մարտին
բռնադատեացէ զքեզ բնութիւն ընչասիրութեան մարտնչելով, յաղթեա դիմամարտին,
եւ անտի բաշխես աղբատաց եւ լեր նահատակ:

Յափշտակեցաւ ինչ քո եւ կորիսա եւ եղիս հրծիւզ, զոհացիր զԱստուծոյ եւ համ-
բերեա, եւ մի հայիոյեցես, եւ լեր մարտիրոս. նստեալ է բռնաւորն եւ յարուցանէ
որպէս զտանջողս զընկերս քո մեղանելի քեզ, զառնացուցանել եւ թշնամանել, եւ զա-
յարուցանէ զբնութիւն քո մարտնչելով ընդ քեզ ինչ հատուցանել նմա, փութա ի
մարտիրոսութիւնս յայս եւ յաղթեա բնութեան շում. եւ արք բարի փոխանակ չարեաց
արա. Եւ ոչ եթէ իբրեւ զմարտիրոսս պատկեցիս ի նահատակաղբէն, որ եւ յերկնից
լառաքեալ պատկս եւ պատկեալ զմարտիրոսս զայս, այլ մեծապէս պրտակեցցէ զքեզ եւ
պատուեցցէ, մինչ զի զքեզ իբրեւ զինքն լինել խոստանալ՝ զի նման լինիցիս նմա, նա-
հատակաղբին բարի, որ զինեալ տեսանի ի գլուխ ասպարիսի պահոցս, եւ բողոք հար-
կանէ ի ձեռն նուիրակաց իւրեց աւետարանչացն. Բարի արարէք ատելեաց ձերոց եւ
արեմնեցէք զանկծիչս ձեր, եւ եղևորք որդիք Հօր ձերոյ՝ որ յերկնս է, այսինքն իբրեւ զիս:

Այսպիսի պատուով պատուեցուր զատուս պայծառացեալ պատկաւոր մարտիրո-
սաւքս, զոր եւ մատուցեալ մեզ տունս այս ապաշխարութեան, այսպիսի նախանձով
նախանձեցուր ընդ վկայքս, զի յաւուրս քառասնորդացս ընդ Ք պատկաւորքս այս
պատկեցուր, որ ի մէջ լցին ծաղկեցան իբրեւ զբուրաստան ծաղկագարդ, ի մէջ սա-
ռուցեալ ջրոյն դրախտ մարտիրոսաբեր արմատացան, որոց տերիւն պսակ աստուածա-
հուս զարդարեալ, ուտար էր տունկ թուրաստանիս այս, զարմանալի էր արմատանալ
սոցս, սքանչելի էր ամուսնու ծառոցս այս, հիանալի էր սաղարթագեցուցան սոցս:

Բանդի ոչ եթէ ի ժամանակ զարնան տնկեցան, այլ ի ձմրան, ոչ եթէ յետ ամաց
ապա ծաղկեցան, այլ ի նմին աւուր յաւում սնկեցան, ոչ եթէ յետ թափելու ծաղկացն
զարդարեցան տերեւաւք, այլ հաւասար բխեցին ի մէջ սառուցեալ ջրոցն արմատ ծա-
ղիկ տերեւ պտուղ, եւ այլ եւս սքանչելիս, տունկս այս յերկիր արմատացաւ ի մէջ
սառնի, եւ ծայրք սոցս յերկինս հասեալ. արմատ սոցս յերկրէ բուսաւ, եւ սաղարթ
սոսոց սոցս յերկնից ծագեցաւ: Ոստ սոցս ի Սնքաստիա բուսաւ, եւ ծաղիկ յեղեմայ
տեաւալ վարդարեցան, հոտ անուշից ծաղկաց ծառոցս այսոցիկ ի սառուցեալ ջրոց բու-
րեցաւ ի Սեքաստիա՝ քաղաքի, եւ տիեզերք ամենայն հոտոտեցան ի հոտ անուշից սոցս:

Չորրորդ տանն ոստք պողպտեբերցին, եւ զմարդիկք յորեքագեան աշխարհիս ի
մարտիրոսական պողոյ իրեանց կերակրեցին, եւ զարդարեցաւ ծովն այն մարմնովք
նահատակացն, որպէս երկինք զարդարեալ է աստեղաւք, ծով որ սովոր է ձկունս անու-
ցանել՝ մարտիրոսս բլիսեալ, եւ երկինք, որ սովոր է աստեղաւք զարդարիլ, պսակս ե-
րեւեցուցեալ, եւ զգլուխս ծովածին մարտիրոսաց պսակեալ: Լիճն իբրեւ երկինք յերկրի
մարմնաւոր աստեղաւք զարդարեցաւ, եւ երկինք իբրեւ երկիր բուսուցանէր զծաղկա-
հեւս ջրարիոնս, աստուածահաւս պսակս երկիր զմարտիրոսսն մատուցանէր, եւ երկինք
ի բարձանց զերկրածին նահատական պսակէր:

1969

Քանզի երկնաւորն եղեւ երկրաւոր, եւ զերկրաւորքս արար երկնաւոր. մարդ եղեւ Աստուածն ամենայնի եւ հրեշտակք սպասաւորէին անճառելի խոնարհութեանն, եւ մարդն Աստուած եղեւ, եւ մարդիկք մարմնաւորք իբրեւ զանմարմինս ներէին ի տանջանս, զի սպասաւորէին անճառելի սատուածանալոյ մարդոյն, եւ վերանալոյն յերկինս. անմարմինն մարմին եղեւ եւ զմարմնաւորս իբրեւ զանմարմինս ի մարմնի զաւրացուցանէր, զի յաղթելովն ինէին մարմնաւոր հրեշտակք սպասաւորել աստուածացեալ մարմնաւոր մարդոյն. Աստուած իբրեւ մարմին ջրով մկրտեցաւ, եւ ի ջրոյ ծագեցաւ մեզ արեգակն լուսաւորել զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհս, եւ այնպէս ստացեալ իւր յերկրէ մարմնաւոր հրեշտակս, զի իբրեւ զլոյս ծագեցան ի սիրտս խաւարեալ կուսալաշտիցն, եւ լուսաւորեցին մանաւելով զլոյսն անմատոյց:

Ով սքանչելեացս, ջուրն յերկրի իբրեւ երկինք լոյս ծագեալ, եւ յարեգակնէն արդարութեան պայծառացեալ. ի մէջ սառուցեալ ծովու լապտերս քառասնաջահ պայծառացեալ մարմինք սրբոցն, եւ ի մէջ հրոյն որպէս ցաւղազարդ քառասունոստ արմաւենի ծաղկեալ ոսկերք նոցա, ի մէջ ջրոցս ճրագս լուցեալ անթերանայի ծիթով, եւ լուսաւորել զսիրտս մեր, զի ընդ հրեշտակսն տալ լնեսցուք զտօն մարտիրոսացս: Եւ ի մէջ հրոյ դրախտ ցաւղակիր լցեալ պտղովք աստուածային ծաղկեցաւ մեզ, յագեցուցանել զքաղցեալքս ի մարտիրոսական պտղոյ, որպէս ի ջրոյ եւ հրոյ կերակրին մարմինք մեր, նոյնպէս եւ ի ջրոյ այս եւ ի հրոյ կերակրին հոգիք մեր: Եւ հոգով ուրախացուք ընդ կատարումն մարմնոյ սուրբ եւ մանկանց մարտիրոսացս այսաւ, եւ մարմնով զուարճացուք ընդ հոգեւորական լեղանոյս այս, որ եղաւ ասաջի մեր քաղցր եւ անոյշ ախորժելի կերակրաւք զարդարեալ, լի բերկրութեամբ յառաքինութենէ նահատակաց Սուրբ Խ Մարտիրոսացն, եւ յընդունելի պատարագաց նոցա, որք մատուցին զանծինս իւրեանց Աստուծոյ, եւ լուսաւորելով զայս մտաց մերոց ի լապտերացն որ վառեցան ի սառուցեալ լճին, եւ պայծառացեալ յանմատոյց լուսոյն երկնային:

Ի վայր հրեշտակք անմարմնոց նոցա սպասաւորէին ի ձեռն պսակացն, եւ ի վեր զպայծառացեալ հոգիս նոցա մատուցանէին առաջի պսակաւզին, ի վայր մարմինք նոցա թարշամեալ երեւէին յայս մարդկան անշուք առանց զեղոյ, եւ յերկինս ի վեր հոգիք նոցա ծագէին յայս հրեշտակաց, որպէս ճառագայթս լուսոյ, ի վայր մարդիկք անարգանաւք տանջէին զմարմինս նոցա ի մէջ լճին, եւ ի վեր հրեշտակք աստուէին զհոգիս նոցա փառաւք ի մէջ դրախտին. ի վայր ծուլն պաղեալ տանջէր զմարմինս նոցա, եւ ի վեր որպէս զարեգակն հայտնող պաղին՝ ծագէին հոգիք նոցա. ի վայր իբրեւ ոստք ցամաքեալք երաշտահար երեւէին ոսկերք նոցա ի մէջ լճին, եւ ի վեր իբրեւ զարմաւենիս ծաղկեալ պայծառանային ի մէջ աղբնայ, որոց լիցի եւ մեզ մասնակից լինել շնորհաւք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: (*)

Արդ եկ(ե)այք հաստուցեալք Ամենասուրբ Երրորդութեանն, որ տարփայք ի սէր սրբոցն Աստուծոյ, եւ ունիք փսփագ մասնակից լինել ճշնութեան սրբոց վկայիցն Խ Մանկանցն, որք ի Սերաստիա նահատակեցան. որք աստ ի մէջ սառնամանեաց ոչ սիրեցին մարմնով զհրեշտութիւն ջերմոյն, եւ անդ ի մէջ արքայութեանն ոչ ընկալան զերկեւ զսառնամանեաց վշտացն: Աստ ոտք նոցա մխեցան ի ջուր սառացեալ եւ զլուխք նոցա վերացան յերկինս պսակեալ: Աստ զատուտն չար տանջէր զմարմինս նոցա ի ջուրս լճին եւ անդ թագաւորն բարի ի ջուրս հանգստեան պարարելով հանգուցանէր զհոգիս նոցա: Աստ հուրն իբրեւ զխալի այրէր զոսկերս նոցա, եւ անդ յէզեմ իբրեւ զծառ ծաղկեալ զարդարեցան հոգիք նոցա, քանզի խորհուրդ բարի խորհեցան քառասունըն իբրեւ զմի այր, մի բնութիւն, եւ մի կամք ստացան, եւ ծանեան թէ աստ ուր

(*) Ըստ երեւոյթին, յաշխարհ հառք, մերոյն Թեոփիլոսի ասացեալ ի Սբ. Քառասուն Մանկանոս խորագրով, շարունակութիւնն է նախընթացին. սուտի իբր այդ կ'արտաբերենք զայն, և ոչ իբրև առանձին հասո:

տանջելուց էին դատաւորն մահկանացու էր, և տանջանքն անցաւոր, եւ անդ ուր երթալոց իսկ էին՝ թաղաւորն անմահ եւ վայելումն անանցական:

Վասն այնորիկ մի բերանով ստէին ԴԺ [= քառասյունըն գինորք, քառասանբորք նահատակք սատուածրնտրեայք, հաժարեսցուք մեզ զլինս զայս իրրեւ զըրախտ, զի ապրեսցուք ի հրոյ գեհննոյն. եւ զսառնս զայս իրրեւ զտաւթ, զի փրկեսցուք ի սառամանեաց տանջանացն: Եւ եթէ մերկացուցանեն զմեզ՝ ոչ եթէ զպատմունսնս մեր ի բաց մերկանամք, այլ զհին մարդն, եւ ոչ եթէ զսառն ջրոյն զգննումք՝ այլ զնոր մարդն: Դաժանագոյն է մարմնոց մերոց ջուրս այս սառացեալ՝ այլ քաղցրագոյն է արքայութիւնն, զի վասն մեր է պատրաստեալ: Վշտագին է ձմեռնս մերկամարմնոց, այլ քաղցրագին է վայելումն դրախտին: Խտագոյն է աւգոս դառնաշունչ, այլ քաղցրասիզ է սէրն մեր որ առ Քս.:

Դողան ի հարածոց սառինս անդամք մեր, այլ ցնծան ի տելուջ հանգստեան անծինք մեր: Առ վայր մի համբերեսցուք տանջանացս այս մարմնով, զի վայելեսցուք զյերկնից կեանսն հոգով: Եթէ այսաւր ի տանջանացս այս ապրեսցուք՝ սակայն պահանջեսցի ի մէնջ մահն րնական, որ տնկեալ է ի մարդկային բնութիւնս. լուսագոյն է մեզ ի ձեռն այսր տանջանաց մեռանել, եւ զկեանս անմահականս վայելել. դիմեսցուք Քամարծակապէս ի տանջանս, զի հրեշտակք դիմելով ուղ յառաջ մեր, առաջնորդելով մեզ յարքայութիւնն Աստուծոյ:

Եւ զայս ասացեալ նոցա քաջալերեցան ի միմեանց եւ սկսան աւրհնել զԱստուած, որպէս որ զաւարճանալ ի բուրաստան ծաղկազարդ եւ սաղարթահեմ ի ժամանակս պտղոյ, եւ կամ զարնանային ծաղկանց: Իսկ անագորոյն եւ տմարդի կռապաշտքն, որ արքոց նահատակացն ի ժամանակս խստագոյն ձմեռան զանմարմնոց տանջանարանսն պատրաստէին. եւ ի միւս այլ կողմանն բողոքներս ջեռուցանէին, զի անդ. կարի յաւժարութեամբ ախորժին մտանել սառուցեալ մարմինքն: Այլ ի զուր հարան ալիք մրդեալ ծովու ընդ վիմի անշարժ, դարձան ի փրփուր եւ ապականեցան, ոչ կարաց հոգմն սատանայական բեկանել զձառն, որոյ գլուխն յերկինս հասեալ էր, ոչ կարացին զետքն բանասարկին կործանել զտունն, որ ի վերա առաքելական վիմին հաստատեալ էր:

Տեսանէին մարմնատեացքն զմարմնախորժ անաթնս, ջարժէին զգլուխս իւրեանց եւ ասէին. Բաղանիսդ այդ առ սուղ ժամանակ մի հեշտացուցնէ զմարմինս, եւ յետոյ ապականի եւ կորուսանէ զհոգին, եւ լինս այս սակաւ մի տանջէ. եւ յետոյ հեշտացնէ եւ մեծապէս փառաւորէ զհոգին: Բաղանիսդ այդ պարգեւեսցէ պատիւ մարմնոյ ի զատաւորէ անիրաւէ, եւ պատիւն այն մտաննեսցէ ի ձեռս սատանայի եւ հրեշտակաց նորա, եւ լինս այս պարգեւեսցէ պատիւ հոգոց մերոց ի զատաւորէն արգար, եւ պատիւն այն դասէ զմեզ ի դասն Քրիստոսի եւ հրեշտակաց նորա: Բաղանիսդ այդ զսառամանիսն պատրաստեն, եւ լինս այս զհուրն շիջուցանէ: Բաղանիսդ այդ զմարմինն փակկացուցանէ եւ զհոգին ապականէ: Եւ լինս այս զմարմինն վատնեսցէ, եւ զհոգին յապականութենէ նորոգեսցէ:

Չարդարեցաւ ծառն քուսանոստեան, որպէս զարնաւորութիւն ծաղկաւք, եւ մի լուսոցն ցամաքեալ սառնահար աւգիւք չորացաւ, եւ ի բաց հատաւ, եւ ծառն բոլորագարդ թերացաւ: Չայն իսկ իրրեւ տեսին ճգնազգեացքն տրտմեցան յոյժ, եւ բոլորեցին զվայելչաշար բանս մարգարէին, եւ իրրեւ միով բերանով ասէին. Մի՛ ի գետս բարկանար մեզ Տէր, կամ ի գետս սրտմտութիւն, կամ ի ծովուս դիմեսցումն քո: Լուսաւորեա Տէր զայս մեր, զի մի ննջեսցուք ի մահ, եւ մի ասիցէ թշնամին մեր թէ յաղթեցի նոցա, այլ ծանիցեն ամենեքեան եթէ կարդացուք առ քեզ, եւ դու լուսար ծայնից մերոց: Եւ զայս իրրեւ ասացին ծագեցան ի վերայ նոցա արեւ, եւ լուծաւ զաւրութիւն սառինն, եւ փայլէին ի վերա նոցա անձառ պսակըն:

Չայն տեսեալ մի ոմն ի զարականացն զմտաւ ածէր թէ զհարդ որ ապաւինեցաւ ի բաղանիսն, իսկոյն լուծաւ ի ջերմութենէն եւ սորա մնացին կննդանի: Եւ առժամայն

վազնալ ի ներքս ի լիճն աղաղակեաց թէ՛ եւ ես քրիստոնեայ եմ. եւ լցեալ զթիւ քառասնեկին: Իսկ մեք մտածալէս ուրախութեամբ տաւնեսցուք զտաւին նոցա. եւ քառասնաւորեայ պահաւքս ընդ յառաջեսցուք քառասն լիւ մալ տիրուացս, եւ Խ պսակաւորաւքս զարդարեսցուք զչորեքտասան ոստ ծառոյս պահոցս այս, որ առանց հիւթոյ արբեցութեան բուսեալ, եւ առանց որովայնամուրովեան անցնեալ սաղարթաճեմ ոստաւք, թարց փափկութեան ծաղկեալ զանուշահոտ ծաղիկն, եւ առանց հեշտութեան պտղաբերեալ զանապական պտուղն, որ զկերոզս իւր անմահականս առնէ: Զգարուն ապաշխարութեանս պսակեսցուք քառասնափունջ ծմեռնարոյս ծաղկաւաքս. եւ զծմեռն ապականութեան յանցանաց ապականեսցուք զարնանարուլս ծաղկազարդ ապաշխարութեամբ ոստաւք քառասնաթիւ նահատակաւքս:

Բայց արդ՝ մեք որ տաւնեք այսաւր գլխատակ սրբոց Խ վկայիցս Աստուծոյ, զմիաբանութիւն ի հաւատս նոցա տեսցուք, եւ նմանողք լիցուք նոցա, ըստ կարի մերում հզնեսցուք ամենայն անդամաւաքս, ի միտ ապոյք զնոցա տանջանացն վտանկս եւ զնեղութիւնս, համարածոյք զայս մեր յերկինս աղօթալի արտասուաւք, զի սրբութեամբ եւ առ Աստուած հայեցողութեամբն նահատակեսցի շաջ տեսութիւն, եւ մի յայրատ հայեցածովք ի զեղ պատկերաց ըլլակնիցիմք ի պատուիրանացն Աստուծոյ պահպանութեան, մաքրեսցուք եւ զլսելիս, զի բան Տեառն լսելի լինիցի մեզ, եւ մի ունկն դիցուք բանից ատարտեաց, եւ զանիրաւ խաւսիցն անընդունելեացն Աստուծոյ. այլ միշտ զբարեացն բանս լսել, եւ ունկնդիր լինել առաջնորդացն խրատու:

Մի հոտտեելեաւքս իգացցուք, որ ինչ ըստ մարմնական մարմալմանցն իմանի, եւ հակառակ հոտոյ իւզոյն Քրիստոսի. այլ հոտտեսցուք բարւոք ի հոտ կենացն իւզոյ, որ հեղեալ է ի վերուստ առ ի Հաւրէն լուսոյ: Ընդ այսոսիկ զգայութեանց եւ ընդանոյ դուռն դիցուք, սովորեսցուք խաւսել զբարիս եւ զհաճոյնս Աստուծոյ, եւ ճաշակ կենաց զպարգեւատունս ամենայնի. եւ մի ծառայել որովայնի, զի նա է մայր եւ սկիզբն ամենայն պոռնկութեան: Սրբեսցուք եւ զծեռս յամենայն անիրաւ գործոց, եւ համարծցուք առ Աստուած տարածմամբ աղաւթից, եւ շաւշափեսցուք զբանն կենաց, գործելով զամենայն արդարութիւնս: Այսպէս իմացուք զամենայն անդամոց մաքրութիւնս, այս է պահոց կատարելութիւն: Որպէս ի կերակրոց արգելումք յաւուրս պահոց, նոյնպէս եւ յամենայն լարեաց:

Ահա մարտիրոսութիւն երկարածիզ, ահա վկայութիւն բազմաւորեայ, սոյնպէս հաղորդի մարտիրոսասէրն ընդ մարտիրոսացն, այսպէս հուասարի վկայասէրն՝ սուրբ վկայիցն Աստուծոյ. այս է գործ տօնասիրացն, այս է տաւնի սրբոցն զարդ այս է եւ ջահից բորբորումն, այս է եւ մոմեղինաց վառումն, այս է եւ կանթեղաց լուցումն, այս է եւ խնկոց ծխումն Ողորմութիւն աղքատացն, լուսատու զիշերոյ կանթեղք. զթալ տնանկացն՝ վառումն մոմեղինաց. սէր առանց կեղծաւորութեան, եւ միաբանութիւն սրբութեամբ, մոմեղինակալ ոսկի, եւ մոմեղէնս լուսատու, շնորհաւք Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

(Շաբ. 13)

Հրատ. Ա. Յ. ՍՐՃՈՒՆԻ

